

STETOSKOP İLE KALEM ARASINDA BİR ÖMÜR HÜSREV HATEMİ'YE VEDA

AHMET KUŞSAN

Son zamanlarda ardı ardına ağır haberler alıyoruz. İnsanın yüreği bir yandan sızlıyor, bir yandan da hangi kaybın matemini önce tutacağını şaşırıyoruz. *Süleyman Kâmil Yazıcı derken, Prof. Dr. İlber Ortaylı... Şimdi de ilimle sanatı aynı potada eriten müstesna bir sima aramızdan ayrıldı. Prof. Dr. Hasan Hüsrev Hatemi.*

O, bir elinde stetoskop, öbüründe kalemle dolaştı hayatın iki yakasında. Bir yandan Cerrahpaşa'nın koridorlarında, bir yandan İstanbul'un hüzünlü sokaklarında... Tıbbın kesin ve katı gerçekliğiyle şiirin çağrışımlarla örülü dünyası arasında kurduğu o zarif köprüyü ardında bırakarak, 2 Nisan 2026'da 88 yaşında aramızdan ayrıldı. Onun için "çok yönlü" demek eksik kalır. Çünkü o, yönlerini yarıştırmayan; aksine onları birbirinin içinde eriten nadide bir ruhtu. Öğrencilerine dahiliye anlatırken ansızın bir gazel okuyabilir, bir edebiyat meclisinde *Yahya Kemal'i* anarken tiroit bezinin inceliklerine geçiş yapabiliirdi. Onun dünyasında perde yoktu; her şey aynı hakikatin farklı yansımalarıydı.

12 Aralık 1938'de, İstanbul'un Şişli semtinde ikizi Hüseyin'le birlikte dünyaya geldiğinde, kimse bu çocuğun bir gün hem bedenlere hem gönüllere dokunacağını tahmin edemezdi. Babası İran asıllı *Ali Asgar Bey*, annesi *Azerbaycan göçmeni Cemile Hanım'dı.*

Şiir sevdasının temelinde ise "Nene" diye çağırıldığı babaannesi *Rubabe Latifi'nin* anlattığı halk hikâyeleri ve söylediği maniler vardı. Bu tohumlar, yıllar sonra Türk edebiyatının kendine özgü ağaçlarından birine dönüşecekti.

Atatürk Erkek Lisesi'nin ardından 1962'de İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden mezun oldu. 1966'da iç hastalıkları ihtisasını tamamlayarak Cerrahpaşa'ya adım attı. 1971'de doçent, 1972'de Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Uzmanı, 1978'de profesör unvanını aldı. Endokrinoloji ve metabolizma alanındaki çalışmaları, Türk tıbbının uluslararası alandaki saygınlığına katkı sundu. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nde Nükleer Tıp ve İç Hastalıkları Ana Bilim Dalı Başkanlığı da yapan Hatemi, 2006'da emekli olduğunda arkasında yalnızca bir akademik kürsü değil; onlarca yetişmiş hekim ve binlerce şifa bulmuş hasta bırakmıştı.

Şiirle tanışıklığı çocuk yaşlarda, evdeki Azeri halk edebiyatı örnekleriyle başladı. Lise yıllarında aruz veznine yöneldi. *Ancak onun şiiri ne divan kalıplarında boğuldu ne de modernizmin savruluşunda dağıldı.* O, gelenek ile modern arasında bir köprü kurdu. İstanbul'un hazin güzelliği, tarihin derinlerinden gelen fısıltılar ve tasavvufun ışıkla yoğrulmuş karanlığı onun dizelerini besleyen ana damarlardı. İlk şiiri "*İkbal Gazeli*", 1963'te *İslam Dergisi'nde* yayımlandı ve birincilik ödülü kazandı. Ardından *Hareket, Türk Edebiyatı, Maveria, Cumhuriyet, Milliyet ve Tercüman* gibi önemli yayın organlarında şiirleri ve denemeleri yer aldı.

Edebiyatçı *Alaattin Karaca'nın* işaret ettiği gibi, Hatemi'nin şiirinde sıla hasreti, çocukluğa özlem, tabiata ve aşka bakış, melal hâli güçlü bir şekilde hissedilir. Bu yönüyle Ahmet Haşim'e yakın durur. Nitekim "*Ney Sesi*" şiirindeki ;

Yağmurlu bir akşam şehri
bırakıp,
Gideceğim Haşim'in beldesine

Dizeleri bu yakınlığın açık bir ifadesidir. Öte yandan onun ufkunda Yahya Kemal'in İstanbul'u, Tanpınar'ın zaman algısı da dolaşır.

Beşir Ayvazoğlu'nun ifadesiyle o, "*unutulmuş değerleri tozlu kitaplar arasında bulup gün ışığına çıkararak bir edebiyat arkeoloğu ve bir anılar kuyumcusu*"dur. *Mürsel Işık'ın* besteleriyle hayat bulan "*Gün Akşamıdır*" albümü, onun şiirlerini kendi sesiyle dinleme imkânı sundu. "*Hüzünler Perisi*", "*Yol Somunda Reddiye*", "*Aşık Garip Coğrafyası*", "*Ağustos Meali*", "*Grili Çocuk*" gibi eserler, dinleyeni farklı ruh hâllerine taşıyan metinlerdir.

Ayşe Böhürler'in yapımcılığını üstlendiği "*Orhun Yazıtları'ndan Nobel'e Türk Edebiyatı*" belgeselinde şiirle imtihanını şöyle anlatmıştı. "*Evde hafızası çok güçlü bir babaannenin dizinin dibinde oturmak, radyolarda çalan şarkıların güftelerine dikkat etmek, babamın okuduğu Şeyh Sadi'den, Hafız'dan mısralar dinlemek... Şiiri sevmek bize tuhaf gelirdi.*"

Hatemi yalnızca bir şair değildi. Denemeleri, anıları ve kültür yazılarıyla

Türkiye'nin fikir hayatına da katkı sundu. 1988'de "*Yozlaşmadan Uzlaşmak*", 1994'te "*Gün Akşamıdır*" ile Türkiye Yazarlar Birliği Ödülü'ne layık görüldü. 2023 yılında ise *Necip Fazıl Saygı Ödülü* ile onurlandırıldı. Ardında bıraktığı eserler birer kitap olmanın ötesinde, birer durak gibidir. "*Eski Kentte Bir Gece*", "*Lodoscu*", "*Grili Çocuk*", "*Kimlik Kuyusu*", "*Ömür Süvarisi*", "*Şahsi Bir Cerrahpaşa Tarihi*" ... Her biri onun hafızasını, kültürünü ve ruhunu taşır.

Onu tanıyanlar için o, yalnızca bir doktor ya da bir şair değildi. Şair *Hüseyin Akın'ın* ifadesiyle: "*Yozlaşmadan şair olabilmenin adıydı... Reçetelere şiir yazan adamdı.*" *Kezban Hatemi'nin* diliyle: "*İyilik yapmadığı kimse kalmamıştı.*" *Mustafa Ruhi Şirin'e* göreyse, "*İyiliğin sessiz ve çocuk yüzü keleşiydi.*" *Dergâh Yayınları'nın* vefat duyurusunda yer alan şu cümleler ise onun hayatını özetler niteliktedir: "*Nice hastaya şifa, nice talebeye ilim, nice insana tebessüm...*"

Cenazesi Beşiktaş'taki Barbaros Hayrettin Paşa Camii'nde kılınan namazın ardından Zincirlikuyu Mezarlığı'na defnedildi. Hüsrev Hatemi geride sadece eserler bırakmadı; bir duruş, bir zarafet, bir ölçü bıraktı. *Tıp ile edebiyatı, akıl ile kalbi, mazi ile atiyi aynı çizgide buluşturan bir zihin bıraktı. Belki de onu en doğru şu şekilde hatırlayacağız. Eski günlerin ve anıların tapularını saklayan bir sicil muhafızı olarak...*

Güzel yaşadı.
Güzel yazdı.
Güzel anılacak.

Ruhu şad, mekânı cennet olsun.